

FOAIA DIECESANĂ.

Organ al Eparchiei gr. or. rom. a Caransebeșului.

Apare odată în săptămână: DUMINECA.

<p>Prețul Abonamentului: Pentru Austro-Ungaria pe an . . . 5 fl. — cr. „ „ „ pe 1/2 an . 2 „ 50 „ „ România și străinătate pe an . 14 franci „ „ „ „ pe 1/2 an 7 „</p>	<p>Prețul inserțiunilor: Pentru publicațiuni oficiose, concurse, edicte etc. tipărite de 3 ori, dacă conțin până la 150 cuvinte 3 fl., până la 200 cuvinte 4 fl., de aci în sus 5 fl.</p>	<p>Correspondințele sînt a se adresa redacțiunei „FOAIA DIECESANĂ“; Era banii de prenumerațiune și inserțiuni la Tipografia diecesană în Caransebeș.</p>
---	---	---

Esplicarea faptelor sântilor Apostoli,

de

Mihailu Juica, preotul Srediștei-Micli.

Sânta scriptură a testamentului nou cuprinde în sine și cartea numită „Faptele Apostolilor“. Această carte este o continuare a evangheliei lui Luca și istorisește înălțarea Domnului la ceriu, suplinirea lui Iuda prin Matia, pogorirea Duhului sânt peste Apostoli și activitatea lui Petru Apostolul până la cap. XII. De aci încolo continuă cu întemeierea primelor comunități bisericești creștine, despre cele trei călătorii ale Apostolului Pavel pentru propagarea creștinismului întră păgânii, prinderea lui de Indel, efortările acestora de a-l nimici, apelarea lui la Cesarele și călătoria lui la Roma.

Scrise sunt faptele Apostolilor de evangelistul Luca, carele după stare și ocupațiune a fost medic, precum se vede din epistola St. Apostol Pavel către Coloseni IV. 14.: „*Închină-se voauă Luca doctorul cel iubit.*“ Tot la acest loc, vers 11. Pavel Apostolul nu ni-l înfățișează și pre Luca ca eșit „*din tăierea împrejur*“ precum spune aceasta despre Aristrach, Marcu și Iust. De unde apoi se deduce că Luca nu a fost evreu, ci un proslit, trecut la Mosaism din păgânii. El este autorul evangheliei ce ne-am obișnuit a o numi „*dela Luca*“, precum se vede aceasta din faptele Apostolilor I. 1.: „*Cuvântul cel dintâu am făcut o Teofile.*“ Evanghelia a scris-o așa după cum a auzit-o din gura Agostolilor: „*Precum au dat nouă cei ce întru ântâu au fost singuri vâzătorii și slujitorii cuvântului.*“ (Luca I. 2.)

Samuil Clain, în precuvântarea sa la evanghelia lui Luca, spune că scopul pentru carele s'a scris această evanghelie a fost: a) să se dea goi unii amăgitori, cari au scris evanghelii; b) pentru ca cele-ce le-a lăsat nescrise ceialalți evangeliști, precum pruncia Domnului și înălțarea lui la ceriu, să se lase scrise bisericei.

Faptele Apostolilor le-a scris ca martor ocular al întâmplărilor istorisite. „*Și dacă am vâzut vedenia*, zice el, *îndată am cercat să eșim din Macedonia*, socotind că *ne chiamă pre noi Domnul să le binevestim lor.*“ (Faptele XVI. 10.) și cară: „*Aceasta urmând lui Pavel și nouă*“ (ibidem 17.) etc.

Tradițiunea bisericască spune că Luca evangelistul a fost de nascere din Antiochia Siriei, că afară de medic a mai fost și pictor, că a trăit 80 de ani și au repausat în Tibeles, oraș în Betolia. Constanțiu, fiul lui Constantin cel Mare, s'e-l fie mutat de aci moaștele în biserica SS. Apostoli din Constantinopol. Vezi biografia sântului în sinaxariul din 18 Octobree, când biserica îi serbează amintirea.

Faptele Apostolilor.

Cap I.

1. Cuvântul cel de ântâu am făcut, o Teofile, pentru toate cele ce a început Isus a face și a învăța.

Evangelistul istorisește faptele Apostolilor unui bărbat cu numele Teofil. Cine au fost acesta nu se scie. Se pare însă că a fost un om de influință, pentru-că evangelistul îi dedică densusului atât evanghelia, cât și acesta al doilea tractat al seu, faptele Apostolilor. La cap I. 3 din evanghelie St. Luca îl numesse chiar puternic.

Acestui Teofil îi spune prin versul acesta evangelistul Luca, că cuvântul seu cel dintâu, tractatul seu cel de ântâu, st. evanghelie, cuprinde în sine toate faptele și învățătura Domnului nostru Isus Christos.

2. Până în zina întru carea, poruncind Apostolilor prin Duhul sânt pre cari i-a ales, s'a înălțat.

Acest vers, după s. scriptură editată de soțietatea biblică, sună: Până în ziua, în carea s'a înălțat, după ce prin spiritul s. a dat ordin Apostolilor, pre cari i a ales.

Este sciut că Duhul s. s'a pogorit preste Apostoli a zecea zi după înălțarea Domnului la ceriu. Versul din întrebare tractează lucruri ce s'au petrecut înainte de înălțare. Pasagiul „poruncind Apostolilor, prin Duhul sânt“ ori „după ce a dat ordin Apostolilor prin Duhul sânt“ nu are deci înțeles logic, chiar și limpede. Christos Dl nu putea da ordine Apostolilor prin Duhul s. din cauza că până în momentul, în carele se petrece acțiunea din versul acesta, Apostolii cunoscău pe Duhul s. numai după nume „că încă nu era Duh sânt, că Isus încă nu era preamărit.“ (Ioan XXVII. 39.)

Domnul Christos însă putea da pe acel timp Apostolilor ordinul referitoare la Duhul s. Și aceasta a și făcut-o după cum ne spune Luca la cap XXIV. 48. 49. „Și eată eu voiu trimite făgăduința Tatălui meu preste voi, eară voi ședeți în cetatea Ierusalimului până ce ve veți îmbrăca cu putere de sus“.

Înțelesul versului acestuia în combinațiune cu cel premergătoriu deci este: În tractatul seu cel dintâiu, adecă în evangelia sa, s. evangelist Luca a descris faptele și învățăturile Domnului Christos și anume până în ziua înălțării sale la ceriu, după ce a dat Apostolilor ordinul referitoare la Duhul s.

3. Cărora s'a și pus înainte pre sine viu după patima sa în multe semne în patruzeci de zile, arătându-se lor și grăind cele pentru împărăția lui Dzeu.

Domnul nostru Isus Christos după patima sa, adecă după restignirea, moartea și îngroparea sa a înviat din morți, ceea ce se dovedește prin aceea că s'a arătat Apostolilor, a petrecut cu ei încă patruzeci de zile și a vorbit cu ei despre împărăția lui Dzeu.

4. Și cu dênșii petrecând le-a poruncit lor, de Ierusalim să nu vă depărtați, ci să așteptați făgăduința Tatălui, care ați auzit dela mine.

În decursul celor patruzeci de zile, cât a mai rămas Christos Domnul după învierea sa pe pământ, a petrecut cu Apostolii și li-a poruncit să nu se deparde de Ierusalim, ci să aștepte promisiunea care au auzit-o dela dênșul. Această promisiune o cetim la Ioan XIV. 16.: „Și eu voiu ruga pe părintele meu și alt mântuitoriu vă va da voaue, ca să rămână cu voi în veci, Duhul adevărului, pe carele lumea nu-l poate primi, pentru-că nu-l vede, nici nu-l cunoaște, eară voi îl veți cunoaște, că va petrece cu voi și va fi în voi.“ Vezi și Ioan XV. 26., XVI. 7, apoi Luca XIV. 48. 49.

Ierusalimul, unde zice Domnul se rămână Apostolii până la pogorirea Duhului s. peste ei, a fost capitala regatului evreesc și reședința regilor lui. După ce Ierovoam în fruntea a lor 10 seminții s'a revoltat contra lui Rovoam și au întemeiat un nou regat, al Samariei, Ierusalimul a rămas numai capitala regatului Iuda până pe timpul lui Nabuchodonosor. Încetând acest regat cu ducerea lui Iehonia, numit și Ioachim, (II. Regilor XXIV. 10)

și a lui Zedechia (II. Reg. XXV. 4—7 sqq) în robia Vavilonului, Ierusalimul a devenit numai capitala provinciei Iudeea. Succesiv a ajuns această cetate sub domnirea chaldeică, persică, macedonică, sircă și romană. La anul 132 după Christos a fost din cauza unei rescoale devastat total de Romani și locuitorii lui risipiți în toate părțile, implinindu-se astfel profetia Domnului: „Adevăr zic voaue nu va rămânea aici peatră pe peatră.“ (Mat. XXIV. 2.) Vezi și Luca XIX. 41—44.

La a. 135 d. Chr. Adrian împăratul roman a redicat-o din ruine și mai târziu Const. cel Mare a inzestrat-o cu edificii pompoase. În a. 637 Ierusalimul a fost cucerit de Mahomedani prin califul Omar. Apesarea cea grea și tractarea neomenoasă, ce au îndurat creștinii din partea cuceritorilor fanatici mahomedani, a dat naștere așa numitelor expediții cruciate. La anul 1099 cruciații au cucerit Ierusalimul sub conducerea lui Tancred și au întemeiat regatul creștin de Ierusalim, carele a durat însă numai 88 de ani. Sultatul Saladin i-a făcut capăt luând dela creștinii Ierusalimul în 1187. Adevărat că Frideric II. Barbarosa în 1229 a cucerit de nou cetatea, dar în 1244 creștinii au pierdut-o definitiv și de atunci se află neîntrerupt sub domnirea mahomedană.

5. Că Ioan a botezat cu apă eară voi ve veți boteza cu Duhul s. nu după multe aceste zile.

Evangelistul înfățișează pre Christos Dl înaintea lui Teofil vorbind cu Apostolii și reproduce în acest vers cuvintele de mai sus ale Domnului, cari au înțelesul, că Apostolii în scurt timp vor primi botezul Duhului s. Precum Ioan a botezat pre oamenii cu apă și i-a făcut harnici de a aștepta împărăția lui Dzeu, tocmai așa Christos va boteza pre Apostoli cu Duhul s. și-i va face harnici spre propagarea adevărilor evanghelice.

(Va urma.)

Plugul blăstemat.*)

Poesie inedită de Vasile Alexandri.

I.

Vecină cu moșia bogată și domnească
Se 'ntinde o câmpie mănoasă rezeșească,
Pe care o pândesc tiranul domnitoriu
Cu poftă nesațioasă, cu ochiu adunatoriu.
El vrea ca să-și cârpească hlamida aurită
Cu sdreanța sărăciei de veacuri moștenită,
Dar' nu vrea răzeșimea să-și vinză-al ei ogor,
Căci e legat prin sânge pământul de popor.
„Nu vrea?“ răcnesc Voda; „prostimea întetită
Ridică azi din țernă ființa-i umilită

*) Primum această poesie inedită a bardului, dela Mircesci dela un prieten al foil noastre, membru al societății rom. univ. „Petru Maior“ din Budapesta. Aceasta frumoasă poesie nemuritoriu autor a compus-o anume pentru un almanach literar pre care societatea „Petru Maior“ voia să-l edee în anul 1887/8. Nefiind sprijinită de ajuns intențiunea tinerimei univers. rom. din Budapesta, lucrările trimise de câțiva autori, s'au trimis îndrept celor rămași în viață Astfel poesia „Plugul blăstemat“, reposând în Domnul autorul ei, a rămas proprietatea societății „Petru Maior“. „Foaia Ilustrată.“

Și îndrăsnesc a-și pune voința 'n fața mea?
Se aște dar' ce-î vrerea, atunci când Domnul vrea!"

A doua zi o ceată de arnăuți călare,
Încungiuurând pe Vodă, pășesc preste hotare,
Și ca să tragă-o breazdă, aduc un mare plug,
Unealtă de răpire cu șese boi în jug.
Câmpia 'n nesciință lucește verde 'n soare,
Dar' un fior de jale pătrunde ori-ce floare,
Și via ciocârlie cântarea și-a curmat
Și zarea se închide c'un nor întunecat.

II.

Din capetul câmpiei începe plugul rece
Să tragă breazda neagră pe locul unde trece,
Și pajîstea atinsă greu geme ne'ncetat
De-a fi 'n jumătătită prin ferul blăstemat . . .
Vezduhul se răsună de chiote de ură
Și plugul lasă 'n urmă pe verdea bătătură
O rană lungă, largă, din care amărit
Să 'naltă 'n ceriu blăstemul pământului răpit.

Și tot înaintează plugarii . . . când deodată
O falnică Româncă în cale se arată,
Frumoasă, tristă, 'naltă pe frunte cu ștergar,
C'un prune goluț la sinu-î, pășind măreț și rar,
Ea vine și în față cu boii se oprește,
Din ochi aruncă fulgeri, apoi așa grăește:
„Vrei să ne perzi tu, Doamne, avutul strămoșesc,
„A! dacă nu ai teamă de trăsnetul ceresc,
„Na! zi să treacă plugul pe-al meu copil de fașe.
„Ca să-ți rămână 'n lume pomina ucigașe!"
„Ea zice și depune oduru-î lângă boi . . .

III.

Minune! Ceî din frunte, plăvanii amândoi,
Cu ochi plini de blândețe spre densusul capul pleacă,
'L miroasă, el rîde și ei — nu vor să treacă!

„În lături! strigă Voda și glasul-î răgușit
De chiar păcatu-î crâncen se pare 'nădușit,
Ear' falnica Româncă pe sinu-î alb crucește
A sale brațe dalbe, obrazu-și desvêlesce
Ș'adauge în mândrie: „Mai bine mort de mic,
„Decât s'ajungă 'n lume prin tine un calic.
„Dă! Trageti breazda, Doamne, să 'ngropi dela olaltă
„Alătura cu pruncul mărirea ta înaltă!

Năprasnic atunci Vodă c'un biciu cumplit de foc
Lovesce 'n boi să-î mîne, dar boii stau pe loc,
Și fac pentru copilul o caldă înfășare
Prin aburii ce ese din deasa lor suffare;
Ear' ciocârlia 'ncepe cântările a-și urma,
Și mama în uimire începe-a lăcrima.

„Muiere!" strigă Voda turbat, schimbat în feară,
„Pierî deci și tu pe breazdă și pruncul tîu să piară!"
Cumplit el se repede, — dar' n'a făcut doi pași
Și eată, că tufarii se mișcă a — vrășmaș
Și eată că s'aude nu glas de rîsbunare,
Și eată că se vede o gloată 'n fuga mare

Venind cum vine smeul pe aripî iuți de vînt,
Cu-o falcă sus în ceriuri și alta pe pământ.
„Rêzeșii sînt! rêzeșii, . . . Fugiți, periti cu toti!,
Pecatul vè aiunge, neferi și Domn, voi hotii,
Rêzeșii în urgie s'apropie de voi,
Ca să vè pună 'n juguri, se dați plugu 'napoi!"
S'au dus neferi și Vodă! ear' zarea se deschide
Și gloata strigă: Oarba! și copilașul rîde . . .

Paris, 1 Decembrie 1888.

Instrucțiune practică

despre purtarea socoților și administrarea averilor
bisericesci,
de TRAIAN BARZU.

Protocolul principal.

(Urmare)

8. În care zi se petrece în despărțământul V al datorășilor fără obligațiunii suma de 8 fl. 60 cr., cu care datorășul George Adam a ramas în restanță la finea anului trecut, 1889?

La 1-lea Ianuarie 1890.

9. George Adam cumpără dela biserică în 3 Martie 1890 1 Hl. de grâu cu prețul de 6 fl. Când se petrece această datorie noauă a lui George Adam în despărțământul V al datorășilor fără obligațiunii?

La 3 Martie 1890.

10. George Adam are să solvească bisericii o taxă de 2 fl. pentru tragerea clopotelor după fîca sa Măria, reposată în 18 Martie 1890. Când se petrece în despărțământul V al datorășilor fără obligațiunii această datorie noauă a lui George Adam?
În 18 Martie 1890.

Regula II Fie-care datorie fără obligațiune se petrece în despărțământul V al datorășilor fără obligațiunii, în aceeași zi, în care cineva a devenit datoriu bisericii pentru trasul clopotelor, pentru scaune, pentru cununii, pentru arênzi și altele.

11. George Adam solvesce în 28 Februarie datoriu sa fără obligațiune, cu care a ramas în restanță la 31. Decembrie anul trecut 1889. Unde se înseamnă aceasta solve?

Mai întălu se înseamnă în ziuriul de cassă și apoi în despărțământul V al datorășilor fără obligațiunii, în rubrica a 19-a, numită: „împăcat prin solve în bani gata în mai multe rënduri."

12. George Adam solvesce în 31 Maiu suma de 15 fl., cu care densusul datorează în arenda morminților. Unde se înseamnă această solve?

Mai întălu se înseamnă în ziuriul de cassă și apoi în despărțământul V al datorășilor fără obligațiunii în rubrica a 18-a, numită: „a solvit în bani gata în mai multe rënduri."

Regula III. *Sumele, care le solvesce un credincios în bani gata din datoriile sale fără obligațiuni, se petrec mai întâu în ziuariul de cassă, apoi în despărțământul V al datorășilor fără obligațiuni, în rubrica a 18-a numită: „a solvit în mai multe rânduri.“*

13. Ioan Bugariu datorează bisericii în datoriile fără obligațiuni cu suma de 25 fl. Ne având însă densusul banii ca să împace această datorie, a dat bisericii obligațiune. Unde se înseamnă această sumă împăcată?

În despărțământul V rubrica a 20-a, numită: „a împăcat prin dare de obligațiune.“

14. Ne putând datorășul Pavel Dumba solvi din datoriile sale fără obligațiuni un rest de 26 fl. densusul dă bisericii obligațiune despre această sumă. Unde se înseamnă această sumă împăcată?

În despărțământul V rubrica a 20-a, numită: „a împăcat prin dare de obligațiune.“

Regula IV. *Dacă un credincios dă bisericii obligațiune peste suma datoriilor sale fără obligațiuni, suma peste care el a dat obligațiunea se petrece în despărțământul V rubrica a 20-a, numită: „a împăcat prin dare de obligațiune.“*

15. Dimitrie Cârpan datorează bisericii în datoriile fără obligațiuni cu suma de 11 fl. 80 cr.; reposedând însă și neremânând după densusul nici o avere, această sumă, ca una ce nici când nu se mai poate încassa, se șterge dintre pretensiunile bisericii. Unde se înseamnă această sumă ștearsă?

În despărțământul V, rubrica a 21-a, numită: „a împăcat prin ștergere.“

16. Marcu Filipescu datorează bisericii în datoriile fără obligațiuni cu suma de 30 fl.; emigrând însă și ne lăsând după sine nici o avere, această sumă de 30 fl., ca una ce nici când nu se mai poate încassa, se șterge dintre pretensiunile bisericii. Unde se înseamnă această sumă ștearsă?

În despărțământul V, rubrica a 21-a, numită: „a împăcat prin ștergere.“

Regula V. *Suma datorită fără obligațiuni, care nu se mai poate încassa dela un credincios în lipsă de avere, se petrece în despărțământul V al datorășilor fără obligațiuni, rubrica a 21-a, numită: „a împăcat prin ștergere.“*

17. Când se petrece în despărțământul V al datorășilor fără obligațiuni suma de 8 fl. 60 cr., care a solvit-o datorășul George Adam la 28 Februarie din datoriile sale fără obligațiune?

În 28 Februarie.

18. Despre suma de 25 fl. cu care Ioan Bugariu datorează bisericii în datoriile fără obligațiuni densusul dă în 31 Decembrie obligațiune. Când se petrece în despărțământul V al datorășilor fără obligațiuni suma împăcată de 25 fl.?

La 31 Decembrie.

19. În 29 Iulie se constată că suma de

11 fl. 80 cr. cu care Dimitrie Cârpan datorează bisericii în datoriile fără obligațiuni, nu se mai poate încassa dela el. Când se petrece această sumă ștearsă în despărțământul V al datorășilor fără obligațiuni?

La 29 Iulie.

Regula VI. *Sumele pe care le-a împăcat un credincios din datoriile sale fără obligațiuni, fie prin solvire în bani gata, fie prin estradare de obligațiune, ori prin ștergere, se petrec în despărțământul V al datorășilor fără obligațiuni, în rubricile: 18, 20 sau 21, în aceeași zi, în care datorășul a împăcat datoria lui.*

Încheierea despărțământului V al datorășilor fără obligațiuni.

Cum se încheie despărțământul V al datorășilor fără obligațiuni cu un singur datorăș?

Deprinderi:

20. Cu cât datorează George Adam pe anul 1890 pentru clopote, arenzi și pentru naturalele cumpărate dela biserică?

1. Pentru trasul clopotelor datorează cu 2 fl. — cr.
2. Pentru arenzi datorează cu . 15 fl. — cr.
3. „ naturalele cumpărate dela biserică 6 fl. — cr.

Laolaltă datorează . 23 fl. — cr.

21. Unde se înseamnă suma datoriilor noi din 1890 de 23 fl.?

În despărțământul V, rubrica a 15-a, numită: „datorează la olaltă pro 1890.“

22. Cu cât datorează peste tot datorășul George Adam la finea anului 1890?

1. Datoria veche din 1889 face 8 fl. 60 cr.
2. Datoriile noi din 1890 face 23 fl. — cr.

Datoriile laolaltă fac . 31 fl. 60 cr.

23. Unde se înseamnă suma datoriilor vechi și noi de 31 fl. 60 cr.?

În despărțământul V, rubrica a 16-a, numită: „datoria rămasă în restanță din 1889 cu datoriile din 1890 fac laolaltă.“

24. Peste tot cât au împăcat George Adam din datoriile sale fără obligațiuni în anul 1890, prin solvire în bani gata?

1. În 28 Februarie au împăcat . 8 fl. 60 cr.
2. „ 31 Maiu „ „ 15 fl. — cr.

Laolaltă au împăcat . 23 fl. 60 cr.

25. Unde se înseamnă suma împăcată prin solvire de 23 fl. 60 cr.?

În despărțământul V, rubrica a 19-a, numită: „laolaltă au împăcat prin solvire în bani gata.“

26. Cu cât mai rămâne în restanță George Adam la finea anului 1890?

Din suma datoriei de . . . 31 fl. 60 cr.

scoțind suma împăcată de . . . 23 fl. 60 cr.
 mai rămâne în restanță cu
 suma de 8 fl. — cr.

27. Cu cât datorează bisericii Pavel Dumba pe anul 1890?

1. Datoria pentru scaune face . . . 5 fl. — cr.
2. " " chirii " . . . 60 fl. — cr.
3. " " naturalele vin-
dute face 12 fl. — cr.

Datoria laolaltă face . . . 77 fl. — cr.

28. Unde se înseamnă suma datoriei noii din 1890 de 77 fl.?

În despărțământul V, rubrica a 15-a, numită: „datorează la olaltă.“

29. Cât face peste tot datoriile lui Pavel Dumba la finea anului 1890?

1. Datoria veche rămasă în restanță la finea anului trecut 1889 face 14 fl. 20 cr.
2. Datoriile noii din anul curent 1890 fac 77 fl. — cr.

Datoriile la olaltă fac . 91 fl. 20 cr.

30. Unde se înseamnă suma datoriilor vechi și noii de 91 fl. 20 cr.?

În despărțământul V, rubrica a 16-a, numită: „datoria rămasă în restanță la 31 Decembrie 1889 cu datoriile noii din 1890 laolaltă fac.“

31. Peste tot cât au împăcat în 1890 din datoriile sale fără obligațiunii datorășul Pavel Dumba prin solvire în bani gata?

1. În 6 Martie a împăcat . . . 5 fl. — cr.
2. " 20 Aprilie " " . . . 20 fl. — cr.
3. " 30 August " " . . . 20 fl. — cr.
4. " 29 Nov. " " . . . 20 fl. — cr.
5. " 31 Dec. " " . . . — fl. 20 cr.

Laolaltă a împăcat prin solvire în bani gata . . . 65 fl. 20 cr.

32. Unde se înseamnă suma împăcată de 65 fl. 20 cr.?

În despărțământul V, rubrica a 19-a, numită: „laolaltă a împăcat prin solvire în bani.“

33. Cât au împăcat peste tot Pavel Dumba din datoriile sale fără obligațiunii în 1890?

1. Prin solvire în bani gata au împăcat suma de . . . 65 fl. 20 cr.
2. Ear prin dare de obligațiune a împăcat suma de . . . 26 fl. — cr.

Deci laolaltă au împăcat suma de 91 fl. 20 cr.

34. Unde se înseamnă suma împăcată peste tot de 91 fl. 20 cr.?

În despărțământul V, rubrica a 22-a, numită „peste tot au împăcat.“

35. Cu cât mai rămâne în restanță Pavel Dumba la finea anului 1890?

Din suma datoriei de . . . 91 fl. 22 cr.
 scoțind suma împăcată de . . . 91 fl. 22 cr.

Rămâne în restanță cu . — fl. — cr.

Regula VII. Încheierea despărțământului V al datorășilor fără obligațiunii cu un singur datorăș se face astfel:

1. Sumele, cu care datorășul au devenit datoriu în anul curent, peste care se dă socoteala, se adună laolaltă, ear suma ce iese din aceasta adunare se petrece în rubrica a 15-a, numită: „datorează laolaltă.“

2. Cătră suma ce arată datoriile din anul curent, adaugând suma cu care datorășul a rămas în restanță la finea anului trecut, căpătăm suma cu care dănsul datorează bisericii până la finea anului curent. Această sumă se petrece în rubrica a 16-a, numită: „datoria rămasă în restanță din 1890 cu datoriile cele noaue din 1890 fac laolaltă.“

3. După aceasta, toate sumele, care le-au solvit datorășul în bani gata în anul curent se adună la olaltă, ear suma ce iese din această a treia adunare, se petrece apoi în rubrica a 19-a, numită „la olaltă a solvit în bani gata.“

4. Cătră suma solvită în bani gata se mai adauge și suma solvită prin dare de obligațiune, ori suma ștearsă și căpătăm suma ce peste tot a împăcat'o datorășul în anul curent. Această sumă se petrece apoi în rubrica a 22-a, numită: „peste tot au intrat.“

5. În fine, din suma care arată că peste tot cu cât datorează datorășul în datorii fără obligațiunii până la finea anului curent, scoțind suma ce arată, că datorășul peste tot cât au împăcat din datoriile lui, suma ce rămâne e arată, că cu cât mai rămâne datoriu datorășul la finea anului curent, peste care se dă socoteala. Această sumă se petrece în rubrica a 23-a, numită: „rămâne datorie în restanță la 31 Decembrie 1890.“

(Va urma.)

Esamenele la institutul teologic și cel pedagogic diecesan din Caransebeș.

Conform programului publicat în Nr. 23 al acestei foi, esamenele la instituttele noastre diecesane s'au ținut în zilele dela 17 până în 27 Iunie a. e. În decurs de 8 zile, la toate esamenele, neobosit a presidiat Prea Sântia Sa D. Episcop diecesan Nicolae Popea.

La esamenele institutului pedagogic a asistat două zile și Magnificenția Sa d. consiliaru regesc și inspector scolaru Francisc Suttág.

Respunsurile elevilor dela acest institut au fost pe deplin satisfăcătoare și au dovedit că, deși institutul nostru este cel mai tiner întră pedagogiile noastre confesionale, deși corpul profesoral are să se lupte cu greutate de tot felul, institutul nostru totuși stă pe nivelul pedagogiei moderne.

Nu mai puțin mulțămitoare au fost esamenalele la institutul teologic.

La finea esamenelor s'a produs în mod surprinzătoriu orchestra elevilor din amândouă institutele, sub conducerea dlui profesor de muzică vocală și instrumentală, Antoniu Sequens.

De încheiere P. S. S. D. Episcop ținu o cuvântare, în carea, constatând rezultatul îmbucurătoriu al esamenelor, adresă învățătură părintescă către elevi, făcându-i atenți la cariera ce și-au ales-o și sfătuindu-i, ca în toată viața să urmeze învățăturilor câștigate pentru chiemarea lor.

Cu finea anului școlariu au fost în *institutul pedagogic*:

în anul	I	elevi	14	eleve	2
"	"	II	"	"	2
"	"	III	"	"	2

Din acestia s'au promovat

în anul	I	elevi	10	eleve	2
"	"	II	"	"	2
"	"	III	"	"	2

În *institutul teologic* au fost:

în anul	I	clerici	15
"	"	II	"
"	"	III	"

Acestia s'au promovat toți afară de doi din a. I.

Esposiția din Timișoara.

Esposiția durează dela 7/19. Iulie până la 18/30. Septembrie a. c. și este deschisă dela 9 oare dimineața până la 11 oare noaptea.

Bilete de intrare:

1. *Peste zi* dela 9 oare dimineața până la 6 oare seara 40 cr.
2. *Seara* dela 6 oare până la 11 noaptea 20 cr.
3. Pentru lucrători în zile normale 20 cr., pentru studenți, militari dela sergent în jos, învățăcei și pentru copii 10 cr.

Bilete de intrare permanente.

Pe timpul dela 8/20 Iulie până la 18/30 Septembrie a. c. se capătă bilete permanente cu următoarele prețuri:

1. Pentru capul de familie 6 fl., pentru membri mari de familie 3 fl. pentru copii 1 fl. 50.
2. Pentru oficiali dela căpitan în jos, dirigători de stat, comunal și publici până la salariu de 100 fl. precum și pentru esponenti 3 fl.
3. Soțiile celor de sub punct 2 cu prețul de 2 fl. pruncii lor cu 1 fl.

Valoarea acestor bilete se poate suspenda în restimpul esposiției numai pe două zile, care se vor otări mai târziu.

Tramvolul din Timișoara.

Pe durata esposiției Tramvaiul va comunica cu prețuri reduse și anume: din suburbiul Iosefin până la esposiție sau în derăpt cu 10 cr., din cetate sau din Fabrică până la esposiție sau înderept 5 cr. de persoană.

Doelin 29 Iunie 1891.

La fondul de pensiune al preoților din diecesa Caransebeșului din comuna bisericească *Doelin*, protopresbiteratul Boșca-Montană, au contribuit, afară comuna bisericească carea a dat 10 fl. v. a. următorii Domni: Tanay Elek comerciant 2 fl., Iuliu Crina comerciant 2 fl., Adolf Eisenstädter comerciant 1 fl., Pavel Mustețiu învățătoriu 1 fl., Adam Stefan jude comunal 50 cr. Păun Mărcea vice-jude 50 cr., Petru Furlugian episcop prim. 50 cr., Ieremia Cărdu episcop sec. 50 cr., Iosif Ivan econom 50 cr., Ioan Pira jurat comunal 30 cr. și Iosif Stoia jurat comunal 30 cr.

Pentru care contribuții subscrișul aduc maritimșilor dăruitori mulțămită publică.

Ioan Păpa,
preot gr. or.

Mulțămită publică.

În ziua de Rusale comuna noastră bisericească gr. or. din *Fărliug* a avut parte de o rară bucurie.

Domnul *Nicolae Dobrescu*, notariu cercual în loc, cu stimata Doamnă *Anastasia Dobrescu* au dăruit sântei noastre biserici un steag de mătasă în preț de 50 fl. v. a. Eară sora D-lui notariu, *Marta Dobrescu* din *Recița-Mont.* a dăruit sântei biserici, unsprezece stichare pentru miniștranți, în prețiu de 40 fl. v. a.

Pentru care binefaceri, în numele comitetului parochial și în numele întregii comunități gr. or. aducem pe această cale bunilor dăruitori recunoștința și mulțămirile cele mai ferbinți, rugându-le dela Atotputernicul, bunul și înduratul Dumnezeu, deplină sănătate și fericire, până la cele mai adânci bătrânețe.

Fărliug, în 24. Iunie 1891.

Simeon Avramescu,
preot și președintele com. par.

Georgiu Ionuțescu,
învățătoriu și not. com. par.

Licitațiune minuendă.

Amăsurat încuviințării Venerabilului Consistoriu din 15 Iunie a. c. Nr. 1396 B. se publică din partea comitetului parochial, cumcă în Dumineca de 21 Iulie (2 August) a. c. la 2 oare se va ținea licitațiune minuendă pentru repararea resp. acoperirea cu tînchea, mătărirea și văruierea bisericeii din *Iontru* și din afară a comunei *Căvâran*, pe lângă prețul de exclamare de 891 fl. 15 cr.

Maestrii cari doresc a primi aceste lucrări vor binevoi a se presenta la timpul sus indicat în fața locului, unde se vor face cunoscute condițiunile după care se va efeptui licitațiunea cu aceia, cari vor depune vadiul de 10 %.

Căvâran, în 26 Iunie 1891.

[40] 1-3

Comitetul parochial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Licitațiune minuendă.

Pentru redicarea turnului și repararea bisericii române gr. or. din **Giulvezi** (comitatul Torontal) conform planului și specificațiunii de spese și de măsură, comuna bisericească pe baza decisului Ven. Consistoriu diecesan ddo 24. Martie a. c. Nr. 186. B. escrie concurs de licitațiune minuendă, carea se va ținea în 14/26. Iulie a. c. la 10. a. m. în sala școlii din loc, cu prețul de eschiemare de 2838 fl. 15 cr.

Întreprinzătorii, cari doresc a primi lucrul, sânt poștiți a se presenta la terminul amintit în fața locului, având a depune înainte de începerea licitațiunii un vadiu de 10% din prețul de eschiemare. Vadiul celui ce va primi lucrul se va păstra la epitropia parochială până la colaudare.

Planul și specificațiunea de măsură și spese împreună cu condițiunile de licitare se pot vedea la presiul comitetului psrochial.

Giulvezi din ședința comitetului parochial ținută la 16. Iunie 1891. [39] 1—1

Iustin Cotta,
președintele comit. parochial.

Stefan Alexa,
notariul comit. parochial.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la școala confesională gr. or. română din **Curtea** protopresbiteratul Făgetului se escrie concurs cu termin de 30 de zile începând dela prima publicare în „*Foia diecesană*“.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. În bani gata 350 fl.
2. Spese de scripturistică 8 fl. v. a.
3. Conferințele învățătoresci 6 fl. v. a.
4. Pentru servitoriul școlii 12 fl.
5. 32 metri de lemne dintre cari 16 pentru încălzitul școlii, ear 16 pentru învățătoriu.
6. Dela fie-care înmormântare unde va fi chemat 20 cr. eară cu liturgie 40 cr.
7. Locuință liberă și o grădină intravilană și estravilană.
8. Doauă jugere de pământ arătoriu de clasa a doua.

Cei-ce doresc a ocupa acest post învățătoresc au să dovedească că au absolvat patru clase gimnasiale și au testimoniul de calificăciune pentru stațiune cu dotațiune bună, vor fi preferiți cei-ce vor dovedi că pelângă calificăciunea recerută cunosc musica vocală și instrumentală, pentru a instrua chorul bisericesc.

Alesul învățătoriu este îndatorat a îndeplină și funcțiunea de cantor bisericesc precum și scripturistica în comitetul și sinodul parochial.

Doritorii de a recurge la acest post, vor subșterne recursele lor provăzute cu documentele prescise mai sus și conform statului organic și regulamentului pentru organizarea învățământului, adresate comitetului parochial din **Curtea**, la oficiul protopresbiterat gr. or. rom. al Făgetului până la terminul deschis.

Comitetul parochial dorește ce recurenții să se presinte în vre-o Duminecă sau sereătoare în sânta biserică, dar nici decât în ziua de alegere.

Curtea, din ședința comit ținută la 15 Aprilie 1891.

[38] 3—3

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: Sebastian Olariu protopresviter tractual.

Nr. 370/1891,

Concurs.

Spre conferirea stipendiilor devenite în vacanță din **Fundațiunea lui Gozsdu** pe anul școlastic 1891/2 pentru studiile dela facultățile mai înalte, se escrie concurs sub următoarele condițiuni:

1. Concurenții să documenteze, că sânt fiii de cetățeni ungari și se țin de biserica ortodoxă orientală română și studiază la vre-un institut public din patrie cu succes bun, și că nu sânt în stare a se susține la studii din averea proprie sau a părinților lor.

2. La conferirea stipendiilor vor avea preferință cei mai înaintați în studii și în calculi.

3. Cei-ce vor să studieze la vre-un institut afară din patrie au să se motiveze pe deplin această necesitate, ca să li-se esopereze concessiunea ministerială, fără de carea stipendiul în străinătate nu se poate asigna.

4. Petițiunile instruate cu toate documentele necerării sânt a se adresa la cancelaria fundațiunii lui Gozsdu (Budapest király-utca 13. szám.) până la 1. August a. c. calendarul nou.

5. Totdeodată se provoacă foștii stipendisti, ca până la 1. August a. c. cal. nou să arete rezultatul studiilor din anul școlastic 1890/91, căci altcum li se va sista stipendiul avut.

Budapesta la 1. Iulie 1891.

[36] 3—3

Comitetul.

Concurs.

Pentru întregirea parochiei vacante de clasa III-a din comuna **Căpăt** protopopiatul Buziașului se escrie concurs cu termin de recurgere până la 20 Iuliu a. c. st. v.

Emolumintele împreunate cu acesta parochie sânt:

1. 45 de jugere de pământ, doauă grădini intravilane de câte $\frac{1}{2}$ juger de pământ una.
2. Stola usuată dela 521 de suflete.

Doritorii de a ocupa această parochie sânt avisați că recursele instruate conform stat. org. bis. și Regulamentului pentru parochii, adresate comitetului parochial, să le subștearnă oficiului protop. în **Jebel**.

Preoții recurenți la aceasta parochie au să dovedească, cumcă până la finea anului 1890 și-au plătit contribuțiunea, spesele de regularea apelor, equivalentul, sidoxia episcopoeasca, și competența protopresviterală.

În fine recurenții sânt poștiți a se presenta, însă numai odată, în vre-o Duminecă sau sereătoare în s. biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie.

Competentul, care se va înfătoșa de mai multe ori în comună, sau va veni în ziua de alegere, va fi eschis din candidație.

Căpăt, în 8 Aprilie 1891.

[37] 3—3

Comitetul parochial.

În conțelegere cu protopresviterul concerninte.

Conspect

despre starea afacerilor „Noii case de păstrare ca societate pe acțiuni” cu finea lunii Iunie 1891.

Cassa în numărări	4188	92	Capital de acțiune 50% plătite	25000	—
Cambii în portfel	110068	79	Fondul de rezervă	1600	94
Imprumuturi pe hârtii de valoare	448	—	Depunerii	37261	03
Mobile	638	31	Cambii de portfel reescomptate	53191	51
Tipărituri și registre	330	—	Posturi curente la creditorii	322	56
Giro-Conto, bonuri la Banca austr.-ung.	4181	—	Interese și provisiuni	6578	03
Bonuri curente la creditorii	642	54			
Interese după depunerii capitalisate	920	65			
Contrib. după int. de dep. cu 30 Iunie 1891	92	06			
Interese pentru escompturi	1520	52			
Regii: salarii, chirie și spese de birou	923	28			
	123954	07		123954	07

Căștig și pierdere.

Int. de depunerii capitalisate	920	65	Venite de interese și provisiuni	6578	03
Contribuție după int. de depunerii	92	06	Inter. transitorice în reescompt	289	66
Interese de reescompt	1520	52			
Interese și spese transitoriale	1457	50			
Regii: salarii, chirie sp. de birou	923	28			
Căștig	1953	68		6867	69
	6867	69		6867	69

Caransebeș, în 30 Iunie 1891.

„Noaua cassă de păstrare ca societate pe acțiuni.”

Pentru direcțiune:

Domby,
contabil.

Müller,
preș.

Winternitz,
conduc.

Mátéffy,
cassarfu.

Noua cassă de păstrare ca societate pe acțiuni
primesce depunerii spre fructificare cu 6% interese la an.

